

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра суспільних дисциплін

07/10-193М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Психологія»
спеціальності С4 «Психологія»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 9 від 19.05.2026 р.

Рівне – 2026

Методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності С4 «Психологія» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Ставицький О. О. Рівне : НУВГП, 2026. 29 с.

Укладач: Ставицький О. О., доктор психологічних наук, професор кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск – Сокаль В. А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент, в.о. завідувача кафедри суспільних дисциплін.

Керівник (гарант) освітньої програми:

Ставицький Олег Олександрович, доктор, психологічних наук, професор кафедри суспільних дисциплін.

Схвалено на засіданні кафедри суспільних дисциплін. Протокол № 11 від 08.05.2026 р.

Попередня версія 07-03-341М

© О. О. Ставицький, 2026

© НУВГП, 2026

ЗМІСТ

Передмова	4
Загальні положення	8
Структура і зміст кваліфікаційної роботи	10
Основна частина кваліфікаційної роботи	15
Оформлення результатів дослідження	18
Типові суттєві помилки у написанні та оформленні кваліфікаційної роботи	23
Захист кваліфікаційної роботи	23
Список рекомендованих та використаних джерел	26
Додатки	28

ПЕРЕДМОВА

Випускна кваліфікаційна робота студента-магістра з Психології – самостійне творче дослідження, присвячене актуальним питанням психології, є однією із найважливіших форм навчально-дослідницької роботи і підготовки майбутніх випускників до самостійної її діяльності – це навчально-дослідницький твір з елементами наукової творчості. Виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи дозволяє у значній мірі визначити загальноосвітню і професійну зрілість випускника, вміння діалектично мислити та творчо застосовувати одержані знання при розв'язанні конкретних практичних завдань.

Кваліфікаційна робота є достатньо самостійною дослідницькою працею, а не простим переказом наукових джерел. Вона засвідчує, як і наскільки здобувач освіти уміє аналізувати психолого-педагогічну літературу, вивчати педагогічний досвід; володіє методикою організації та проведення психолого-педагогічного експерименту, діагностичного дослідження; як уміє аналізувати, узагальнювати, робити висновки, на основі одержаних у дослідженні результатів тощо.

Це один із видів навчальної роботи, в якій студенти повною мірою виявляють і розвивають свої творчі здібності, виконуючи дослідницьку програму з певної теми навчального матеріалу. Кваліфікаційна робота є науковим дослідженням, яке виконується для виявлення обсягу і глибини здобутих протягом навчання теоретичних знань, а також оцінки вмінь їх застосування для розв'язання практичних завдань.

Якість виконання кваліфікаційної роботи відображає ступінь готовності магістра до аналітичної і дослідницької діяльності. При виконанні кваліфікаційної роботи студент повинен показати своє вміння працювати з науково-методичною літературою, систематизувати й аналізувати фактичний матеріал і самостійно творчо його осмислювати. Кваліфікаційна робота розглядається як одна з форм залучення магістрів до навчально-дослідницької діяльності, оволодіння методикою наукової роботи і розвитку їх творчих здібностей у навчальному процесі вищої школи.

У методичних вказівках надано методичну допомогу студентам щодо методології дослідження з моменту вибору теми кваліфікаційної роботи, її написання, оформлення та захисту.

Метою написання кваліфікаційної роботи є:

- поглиблення знань студентів з актуальних проблем психологічної галузі;

- систематизація отриманих теоретичних знань з освітніх компонент С4 Психологія;
- розвиток умінь самостійного критичного опрацювання наукових джерел;
- формування дослідницьких умінь студентів;
- стимулювання студентів до самостійного наукового пошуку;
- розвиток вміння аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження;
- формування вміння практичної реалізації результатів дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Перелік тем кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри та пропонуються викладачами. Водночас при виборі теми кваліфікаційної роботи студент має право запропонувати власну тему із обґрунтуванням доцільності її розробки, актуальності та перспектив впровадження її результатів. При визначенні тем наукових досліджень кафедра враховує, що у межах однієї форми навчання, як правило, не допускається виконання кваліфікаційної роботи за однією і тією ж темою двома чи більше студентами.

1. Кваліфікаційна робота виконується у терміни, які передбачені графіком навчального процесу та навчальним планом спеціальності.
2. Тематика кваліфікаційних робіт розробляється викладачами кафедри на основі змісту навчальних дисциплін з психології та відповідає теоретичному і практичному рівню підготовки студентів з психологічних дисциплін. Тематика кваліфікаційних робіт складається та затверджується на засіданні кафедри на початку кожного навчального року.
3. Студенту надається право вибирати тему кваліфікаційної роботи. Вибір теми кваліфікаційної роботи відбувається в процесі спілкування здобувача освіти з науковим керівником. При цьому можливі корекція та уточнення теми, урахування схильності студента до наукової роботи, його наукові та професійні інтереси.
4. Керівництво та контроль за ходом виконання курсових робіт здійснюють всі викладачі кафедри за профілем викладання дисциплін. Студенти академічних груп повідомляються про це на початку семестру.
5. Науковий керівник від кафедри:
 - а) надає студенту допомогу у виборі теми, розробці плану кваліфікаційної роботи,
 - б) визначає етапи виконання роботи,
 - в) керує роботою студента по її елементах,

г) консультує студента за індивідуальним графіком у години, що відведені для консультацій по кафедрі,

д) контролює виконання кваліфікаційної роботи, доповідає на засіданні кафедри про хід виконання та завершення роботи.

Науковий керівник має право відмовитися від керівництва кваліфікаційною роботою студента у випадку:

- невиконання студентом затвердженого графіка без поважних причин;
- прояву несумлінності у роботі;
- наполягання на ідеях, що суперечать науковим переконанням керівника.

Відмова від керівництва здійснюється шляхом написання службової записки та узгодження з завідувачем кафедри. Остаточне рішення щодо відмови приймає кафедра не пізніше ніж за місяць до захисту роботи.

6. Студент несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до написання кваліфікаційної роботи, регламенту її виконання та підготовки до захисту.

7. Оцінка якості виконання кваліфікаційної роботи є показником рівня знань і практичної підготовки магістра.

Алгоритм написання кваліфікаційної роботи.

1. Вибір теми кваліфікаційної роботи, виявлення та відбір літератури з теми (з'ясування об'єкта та предмета, визначення мети і завдань дослідження).

2. Ознайомлення з літературою за темою дослідження, її вивчення та складання попереднього плану кваліфікаційної роботи, його узгодження з керівником. Вивчення наукової літератури та написання тексту кваліфікаційної роботи.

3. Вибір методів збору фактичного матеріалу роботи.

4. Робота над розділами кваліфікаційної роботи.

5. Написання вступу, загальних висновків та списку використаних джерел.

6. Подання кваліфікаційної роботи науковому керівникові для написання відгуку.

7. Усунення зауважень, доопрацювання роботи з урахуванням рекомендацій наукового керівника.

8. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.

Обираючи тему, слід насамперед усвідомити власні наукові інтереси (тема кваліфікаційної роботи повинна бути цікавою для студента), актуальність та розробленість тематики, проаналізувати наявність відповідних літературних джерел, узагальнити матеріал та зробити відповідні висновки.

Процес написання кваліфікаційної роботи передбачає такі етапи:

- робота над бібліографією – користування каталогами і науковою літературою, статистичними та інструктивними матеріалами;
- написання вступу до кваліфікаційної роботи, визначення мети і завдань дослідження;
- структуризація змісту роботи;
- розробка методики і виклад матеріалів кваліфікаційної роботи;
- підготовка висновків;
- оформлення списку використаних джерел;
- редакційне оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до загальновстановлених вимог.

Після написання кваліфікаційної роботи та її подання на кафедру робота підлягає перевірці та рецензуванню науковим керівником.

Перевіряючи роботу, викладач відзначає помилки, неточності і недоліки, указує, в чому полягає їх сутність, звертає увагу (якщо це має місце в роботі) на недбалість у викладі або технічному оформленні тексту, на недостатньо чіткі формулювання, підкреслює наявні орфографічні помилки і стилістичні огріхи. У тих випадках, коли виявлені в тексті помилки і недоліки дуже суттєві, кваліфікаційна робота повертається студенту на доопрацювання. При цьому слід конкретно й чітко сформулювати ті вимоги, які повинен виконати здобувач освіти.

Мовностилістичні вимоги:

- Забороняється виклад від першої особи однини та множини («Я спостерігав», «Ми отримуємо»).
- Допускаються означено-особові конструкції: «спостерігаємо», «досліджуємо», «маємо на увазі».
- Можливі вирази: «на наш погляд», «на основі аналізу можна стверджувати», «проведені дослідження підтвердили...».
- При згадуванні авторів ставляться ініціали перед прізвищем: С.О. Макеєв.

Не допускаються до захисту кваліфікаційні роботи, які повністю або значною мірою, виконані не самостійно, шляхом механічного переписування першоджерел, підручників та іншої літератури. Всі роботи проходять перевірку на плагіат через систему MOODLE.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підготовка кваліфікованих фахівців за освітнім ступенем магістр здійснюється відповідно до освітньо-професійних програм і стандартів вищої освіти.

Завершальним етапом здобуття цього рівня є виконання та захист кваліфікаційної роботи на засіданні Атестаційної комісії.

1.1. Кваліфікаційна робота магістра — це самостійне навчально-наукове дослідження, яке, згідно з «Положенням про організацію навчального процесу у закладах вищої освіти України», має на меті поглиблення, систематизацію та закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих студентом протягом навчання. Виконання цієї роботи спрямоване на виявлення рівня професійної компетентності, здатності здобувача освіти самостійно обирати, аналізувати й обґрунтовувати наукову проблему, формулювати висновки та узагальнення.

Кваліфікаційна робота має комплексний характер і передбачає використання здобутих студентом знань, умінь і навичок із фахових дисциплін. Вона спрямована на систематизацію, розширення та практичне застосування теоретичних положень для розв'язання конкретних наукових, професійних або прикладних завдань.

1.2. До кваліфікаційних робіт висувуються такі основні вимоги:

- актуальність теми, її відповідність сучасному стану розвитку психологічної науки, перспективам її подальшого поступу та практичним запитам галузі;
- вивчення і критичний аналіз наукових джерел (монографій, статей, періодичних видань) з обраної проблематики;
- аналіз історії питання та оцінка сучасного стану досліджуваної проблеми, ознайомлення з передовим досвідом психологічної практики;
- чітке визначення мети, об'єкта, предмета, завдань і методів дослідження, а також опис, інтерпретація та аналіз результатів проведених експериментів або емпіричних досліджень;
- узагальнення результатів, їх аргументоване тлумачення, формулювання висновків і розроблення практичних рекомендацій.

Таким чином, кваліфікаційна робота є показником рівня професійної зрілості майбутнього фахівця, його готовності до самостійної науково-дослідної та практичної діяльності.

1.3. Кваліфікаційна робота є самостійною науково-дослідною працею, що виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту та здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

Головним завданням автора роботи є демонстрація рівня наукової кваліфікації, здатності самостійно здійснювати науковий пошук та вирішувати конкретні наукові проблеми.

Ця наукова праця має внутрішню цілісність, відображає логіку дослідження та результати опрацювання обраної теми і представляє новий та специфічний вид кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота поєднує узагальнюючий характер, оскільки підсумовує навчальну підготовку магістра, та самостійний науково-дослідницький потенціал, будучи оригінальним дослідженням здобувача освіти, що може мати практичне значення для наукових установ, організацій чи підприємств.

ЗМІСТ, СТРУКТУРА І ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Титульна сторінка заповнюється відповідно до вимог, визначених вищим навчальним закладом відповідно до зразка, наведеного у додатку А.

Зміст. До змісту включаються структурні частини роботи, починаючи зі вступу (додаток Б).

План роботи (зміст) має відображати сутність проблеми, її складність та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно-грамотно сформульованими, пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її.

2.1. За своєю структурою кваліфікаційна робота включає:

- вступ;
- три розділи з відповідними підрозділами та висновками до кожного розділу;
- заключні висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

2.1.1. Вступ

Обсяг вступу складає приблизно 4–8 сторінок і містить:

- обґрунтування актуальності теми, її наукового та практичного значення; за можливості — посилання на державні документи, що підтверджують актуальність обраної проблематики;
- аналіз наукових джерел з обраної теми;
- формулювання та аргументацію мети, об'єкта, предмета та завдань дослідження;
- опис методів і методик дослідження;
- обґрунтування методологічної основи вирішення поставлених завдань;
- визначення теоретичного та практичного значення дослідження;
- відомості про апробацію результатів та публікації з проблеми (за наявності);
- характеристику бази емпіричного дослідження;
- опис вибірки респондентів;
- виклад структури та обсягу роботи.

Обґрунтування актуальності теми є початковим етапом дослідження. Воно визначає правильність розуміння теми та оцінку її сучасності і соціальної значущості. Актуальність теми має бути сформульована лаконічно, послідовно

та аргументовано. Для підтвердження загально-соціальної значущості слід навести посилання хоча б на один чинний державний документ.

Мета — це кінцевий прогнозований результат дослідження, що відображає його основний напрямок та очікувані результати.

Об'єкт — це процес або явище, що становить проблему і підлягає вивченню. Об'єктом дослідження є сукупність зв'язків і відносин різних аспектів теорії та практики в обраній галузі, які забезпечують досліднику необхідну інформаційну базу.

Предмет — це конкретні елементи об'єкта, що підлягають безпосередньому дослідженню. Предмет дослідження визначає суттєві зв'язки та відносини, які розглядаються в межах конкретної роботи. Таким чином, об'єкт і предмет дослідження співвідносяться як загальне та часткове: предмет виділяється з об'єкта та стає основним об'єктом дослідження.

Правильне і науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження спрямоване на орієнтацію дослідника щодо місця та значення предмета в ширшому контексті об'єкта.

Мета дослідження конкретизується через **завдання**, які формулюються на основі теоретичного аналізу проблеми та оцінки способів її вирішення в емпіричних умовах. Завдання дослідження визначають послідовність і логіку реалізації науково-дослідної роботи.

Аналіз стану теорії та практики вирішення проблеми

Аналіз стану теоретичних і практичних підходів до вирішення певної проблеми передбачає широке ознайомлення з науковою літературою з відповідної тематики. До таких джерел належать книги, монографії з теорії проблеми, публікації, що узагальнюють досвід практичної роботи в даному напрямку. Це дозволяє досліднику сформулювати проект основних завдань свого дослідження та визначити логіку їх послідовного вирішення.

Завдання дослідження

Завдання кваліфікаційної роботи можуть включати такі елементи (залежно від специфіки наукової проблеми):

Теоретичний аналіз

1. Вирішення окремих теоретичних питань, що входять до загальної проблеми дослідження.
2. Виявлення сутності понять, явищ і процесів, які досліджуються.
3. Удосконалення визначень, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів і умов застосування.

Емпіричне дослідження

1. Діагностика аспектів вирішення проблеми.
2. Виявлення типового стану проблеми, типових недоліків і труднощів, а також їх причин.
3. Аналіз типових рис попереднього досвіду для уточнення та перевірки даних, опублікованих у спеціальній літературі та періодичних виданнях.

Психокорекційне дослідження

1. Обґрунтування та апробація системи заходів для вирішення проблеми.
2. В основі обґрунтування лежать теоретичні дані (результати першого завдання) та матеріали діагностики (результати другого завдання).
3. Система заходів може включати психокорекційні програми, профілактичні заходи, психологічний супровід, психотренінги тощо.
4. Експериментальна перевірка (контрольне дослідження)
5. Оцінка ефективності запропонованих заходів відповідно до критерію оптимальності, тобто досягнення максимально можливих результатів при економії часу та ресурсів.
6. Розробка методичних рекомендацій і пропозицій щодо використання результатів дослідження.

Важливо чітко визначати адресування рекомендацій: практикуючі психологи (у освітніх, медичних, військових, правових установах), психологи-консультанти, психотерапевти, соціальні працівники, волонтери, рідні та близькі клієнтів, громадські діячі, державні структури та органи влади, громадські організації тощо.

Методи та методики дослідження

Вибір методів дослідження визначається специфікою завдань, які ставить перед собою дослідник. Методологія дослідження, у вузькому розумінні, являє собою сукупність методів, що відповідають науковому підходу, тоді як методика охоплює прийоми та способи дослідження, порядок їх застосування та інтерпретацію отриманих результатів.

Вибір конкретних методів не може бути довільним; він детермінований характером завдань, специфікою змісту проблеми та можливостями самого дослідника. На заключному етапі дослідження, під час узагальнення результатів і формулювання рекомендацій, застосовується комбінація методів: теоретичного узагальнення, обробки інформації та прогнозування подальшого удосконалення процесів.

Методи дослідження:

1. Теоретичні методи:

Застосовуються для аналізу наукових джерел і обґрунтування проблеми дослідження:

- ✓ аналіз наукової літератури;
- ✓ синтез;
- ✓ порівняння;
- ✓ узагальнення;
- ✓ систематизація;
- ✓ класифікація;
- ✓ індукція та дедукція;
- ✓ моделювання;
- ✓ контент-аналіз наукових джерел.

2. Емпіричні методи

Використовуються для збору первинних даних.

Психодіагностичні методи

- ✓ тестування;
- ✓ психодіагностичне обстеження;
- ✓ анкетування;
- ✓ опитування;
- ✓ бесіда;
- ✓ інтерв'ю.

Методи спостереження

- ✓ включене спостереження;
- ✓ невключене спостереження;
- ✓ систематичне спостереження.

Експериментальні методи

- ✓ констатувальний експеримент;
- ✓ формувальний експеримент;
- ✓ контрольний експеримент.

Соціально-психологічні методи

- ✓ соціометрія;
- ✓ метод експертних оцінок;
- ✓ фокус-групове інтерв'ю;
- ✓ кейс-аналіз.

3. Методи математичної статистики

Застосовуються для обробки результатів дослідження:

✓ описова статистика (середнє значення, медіана, мода, стандартне відхилення);

✓ t-критерій Стьюдента;

✓ U-критерій Манна–Уїтні;

✓ критерій Вілкоксона;

✓ критерій Крускала–Уолліса;

✓ χ^2 -критерій Пірсона;

✓ кореляційний аналіз (Пірсона, Спірмена);

✓ регресійний аналіз;

✓ факторний аналіз;

✓ дисперсійний аналіз (ANOVA).

4. Інтерпретаційні методи:

✓ Генетичний метод

Спрямований на вивчення психічних явищ у процесі їх розвитку та становлення.

- аналіз походження психічних явищ;

- вивчення динаміки змін;

- встановлення етапів розвитку психологічних характеристик.

✓ Структурний метод

Дає змогу виявити структуру психічного явища та взаємозв'язки між його компонентами.

- аналіз складових психологічного феномена;

- встановлення ієрархії компонентів;

- визначення системних зв'язків між ними.

✓ Системний метод

Розглядає психічне явище як цілісну систему, елементи якої взаємодіють між собою та із зовнішнім середовищем.

✓ Типологічний метод

Спрямований на виділення типів, груп або категорій досліджуваних осіб за певними психологічними ознаками.

✓ Порівняльний метод інтерпретації

Передбачає зіставлення отриманих результатів між різними групами або з даними інших досліджень.

Експериментальна база та опис вибірки – це навчальний заклад, установа, організація, підприємство, благодійний фонд тощо, у якому проводилося дослідження. Також тут вказується кількість респондентів, які

брали участь у емпіричному дослідженні. Обґрунтовується репрезентативність вибірки.

Визначення теоретичного та практичного значення дослідження – вказується що нового/вдосконаленого внесено у вивчення даної проблематики з теоретичного та практичного значення.

Відомості про апробацію результатів та публікації з проблеми – дається перерахунок публікацій здобувача освіти (бажано з науковим керівником) з висвітленням основних висновків та положень кваліфікаційної роботи.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи – завершальна структурна одиниця вступу, де вказується структура кваліфікаційної роботи, кількість сторінок основного і загального обсягу, кількість таблиць, рисунків та використаних джерел.

ОСНОВНА ЧАСТИНА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основна частина кваліфікаційної роботи – найбільша за обсягом, займає не менше 2/3 роботи, або 70–80 сторінок. Саме у ній висловлюється сутність проблеми, розкривається тема, визначається авторська позиція.

Порядок викладу матеріалу в роботі завжди підпорядкований меті дослідження. Розділення матеріалу на розділи та підрозділи, їх послідовність мають бути логічно виправданими і відносно пропорційними за обсягом. Назви розділів повинні відображати вирішувану проблему.

Опис досліджуваних проблем, процесів, явищ має бути конкретним, з доказами, без марнослів'я. Треба проявити уміння послідовного викладу явищ при одночасному їх аналізі. Слід віддавати перевагу головним, вирішальним фактам, а не дрібним деталям, для чого важлива попередня класифікація початкового матеріалу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

(25–35 сторінок)

Орієнтовний зміст

1.1. Теоретичні підходи до вивчення проблеми

- аналіз наукових концепцій;
- сучасні підходи в українській та зарубіжній психології;
- історія вивчення феномена.

1.2. Психологічна характеристика досліджуваного явища

- структура феномена;

- функції;
- чинники розвитку;
- механізми прояву.

1.3. Особливості прояву досліджуваного феномена у вибірці дослідження

- вікові;
- гендерні;
- професійні;
- соціально-психологічні аспекти.

Висновки до розділу 1

Узагальнення теоретичного аналізу та формулювання напрямів емпіричного дослідження.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

(15–20 сторінок)

2.1. Організація дослідження

- база дослідження;
- характеристика вибірки;
- етапи дослідження.

2.2. Методи та методика дослідження

Опис:

- теоретичних методів;
- емпіричних методів;
- психодіагностичних методик;
- статистичних методів обробки даних.

2.3. Процедура проведення дослідження

- послідовність збору даних;
- етичні принципи;
- умови проведення.

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

(25–35 сторінок)

3.1. Аналіз результатів емпіричного дослідження

Представляються:

- таблиці;
- діаграми;
- статистичні показники;
- результати тестування.

3.2. Інтерпретація отриманих результатів

Здійснюється:

- порівняння з даними інших авторів;
- пояснення виявлених закономірностей;
- перевірка гіпотези.

3.3. Практичні рекомендації або програма психологічного супроводу

Можуть бути представлені:

- тренінгова програма;
- корекційна програма;
- рекомендації психологам;
- рекомендації викладачам, батькам, керівникам тощо.

3.4. Оцінка ефективності програми (за наявності формувального експерименту)

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ (3–5 сторінок)

У висновках із кваліфікаційної роботи формуються практичні рекомендації та пропозиції, що випливають з дослідження. Висновки повинні відповідати поставленим меті та завданням. Звичайно кожному з поставлених у вступі завдань відповідає не менше одного висновку або пропозиції. Оцінювання кваліфікаційної роботи починається із з'ясування відповідності між поставленими у вступі завданнями і висновками у взаємозв'язку.

Висновки мають бути стислими, містити чіткі формулювання, заключення, які органічно і логічно пов'язані з основним змістом роботи, з поставленими у вступі завданнями. Не слід повторювати те, про що написано в основній частині, і наводити новий фактичний матеріал. Недоцільно формулювати висновки ширше, ніж того вимагає дана тема. Не можна наводити положення, які не підтвержені в роботі конкретним матеріалом.

У висновках подають:

- результати виконання кожного завдання;
- підтвердження або спростування гіпотези;
- основні наукові положення;
- перспективи подальших досліджень.

Кількість висновків зазвичай відповідає кількості поставлених завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Для магістерської роботи з психології рекомендується:

- не менше 60–80 джерел;
- бажано 20–30 % іноземних джерел;

- наявність публікацій останніх 5 років.

ДОДАТКИ

Можуть містити:

- психодіагностичні методики;
- анкети;
- стимульний матеріал;
- статистичні таблиці;
- тренінгові програми;
- документи апробації;
- зразки розрахунків.

ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Загальні вимоги

Текст кваліфікаційної роботи друкують, залишаючи поля: зліва – 3 см., а інші сторони – 2 см.

- Основний шрифт – Times New Roman Arial
- Розмір шрифту основного тексту – 14 пунктів
- Міжрядковий інтервал – полуторний
- Вирівнювання тексту – по ширині
- Автоматична розстановка переносів – включена
- Абзацний відступ (новий рядок) – 1,25 см

• Нумерація сторінок – першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок наукової роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних – номер проставляють знизу у правому кутку аркуша.

• Малюнки та таблиці – необхідно подавати в статті безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Розмір шрифту табличного тексту зазвичай на 2 пункти менше основного шрифту. Кількість таблиць, формул та ілюстрацій має бути мінімальною та доречною. Рисунки і таблиці на альбомних сторінках не допускаються.

• Формули – повинні бути набрані за допомогою редактора формул (внутрішній редактор формул в Microsoft Word for Windows).

• Посилання на літературу – у квадратних дужках по тексту [1, с. 2], бібліографічний список в кінці тексту. Посторінкові виноска та посилання не допускаються.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин наукової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розбивку в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки. До загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів кваліфікаційної роботи підлягають суцільній нумерації.

2.Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подають цифрами без знака №.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти. Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на

окремих сторінках наукової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис», «Мал.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі кваліфікаційної роботи подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Якщо в розділі кваліфікаційної роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж., табл. 1.2» .

3. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають із великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку наукової роботи або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку.

4. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в науковій роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, питання,

вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не включений до останнього видання.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в науковій роботі.

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

На всі таблиці кваліфікаційної роботи необхідно посилатися в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у

викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

5. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. за ДСТУ 8302:2015.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

6. Додатки

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті наукової роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках кваліфікаційної роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою кваліфікаційної роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1.2 - другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А. 1) - перша формула додатка А.

ТИПОВІ СУТТЄВІ ПОМИЛКИ У НАПИСАННІ ТА ОФОРМЛЕННІ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Нечітке формулювання теми дослідження.
2. Зміст роботи не відповідає плану або не розкриває тему повністю чи в її основній частині.
3. Мета і завдання сформульовані невиразно і не відображають сутності дослідження.
4. Дослідник не опрацював всю основну і новітню літературу з цієї теми.
5. Невідповідне співвідношення між структурними компонентами роботи (вступом, основною частиною, висновками).
6. Огляд дослідження питання у наукових працях є їх анотацією, а не критичним аналізом, що не дає можливості виробити власну концепцію розуміння проблеми.
7. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не збігаються з поставленими завданнями.
8. У роботі недостатньо покликань на першоджерела, значна кількість перчитувань.

ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Допуск до захисту

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які:

- подали роботу у встановлений кафедрою термін;
- отримали позитивний відгук наукового керівника;
- надали рецензію від провідного спеціаліста кафедри або практичного працівника, де проводилось емпіричне дослідження.

2. Проведення захисту

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на засіданні Державної атестаційної комісії. На засіданні заслуховуються:

- автор кваліфікаційної роботи;
- відгук наукового керівника;
- рецензія незалежного спеціаліста з психології.

3. Виступ здобувача освіти

Виступ студента у форматі презентації повинен бути:

- ретельно підготовленим;
- тривалістю 7–10 хвилин;

- структурованим і містити:
- чітке формулювання проблеми;
- обґрунтування її актуальності;
- визначення об'єкта та предмета дослідження;
- визначення мети та завдань дослідження;
- перелік методів і методик дослідження;
- відомості про структуру роботи;
- узагальнення авторських результатів (теоретичних і практичних) та висновки.

4. Відповіді на запитання

Здобувач освіти зобов'язаний аргументовано відповідати на запитання членів комісії та присутніх, що виникли у процесі захисту.

5. Оцінювання кваліфікаційної роботи

Оцінка роботи здійснюється атестаційною комісією за:

- чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»;
- 100-бальною системою ECTS:

A «Відмінно» 90-100 Робота виконана на високому теоретичному та практичному рівні, містить підтверджені емпіричні дані, елементи наукової новизни, самостійні висновки та практичні рекомендації; можливі публікації в наукових збірниках. Студент демонструє глибокі, систематичні знання навчального матеріалу, творчі здібності, логічну та чітку аргументацію викладу. Презентація на захисті змістовна, логічна та обґрунтована; відгук керівника та рецензія схвальні; відповіді на запитання членів комісії чіткі та аргументовані; робота повністю відповідає встановленим вимогам;

B «Дуже добре» 85-89 Робота має достатній рівень розкриття теми при наявності окремих незначних недоліків, наприклад, поверховий аналіз літературних джерел, недостатньо критичний розгляд дискусійних позицій, нечітко визначена наукова новизна та практичне значення. Загалом недоліки не змінюють позитивну оцінку; відповіді на запитання членів комісії здебільшого правильні; оформлення відповідає вимогам;

C «Добре» 75-84 Робота має вище середнього рівень розкриття теми при окремих недоліках. Студент демонструє добрі знання навчального матеріалу, засвоїв взаємозв'язок основних понять дисциплін, але допустив помітні помилки;

D «Задовільно» Задовільно 66-74 Робота відповідає мінімальним вимогам: студент опанував необхідний обсяг навчального матеріалу, виконав основні

завдання програми, ознайомився з основною літературою; допущено значну кількість помилок у відповідях на запитання або під час виконання завдань, які може виправити самостійно;

Е «Достатньо» 60–65 Тема дослідження розкрита частково; є недоліки змістового характеру: нечітко сформульовані мета, завдання, об'єкт та предмет; надмірна описовість у літературному огляді; обмежений аналіз дискусійних позицій; висновки та пропозиції недостатньо аргументовані; відгук та рецензія містять суттєві зауваження; презентація на захисті та відповіді на запитання не завжди аргументовані; можливі недоліки у оформленні роботи;

FX «Незадовільно» Незадовільно 35-59 Робота не відповідає темі дослідження; неправильно сформульовані мета, завдання, об'єкт та предмет; порушена логіка викладу, розділи не узгоджені; відсутній огляд сучасної літератури; поверховий аналіз проблеми; використані застарілі джерела; відсутні власні висновки та пропозиції; негативна рецензія та відгук; відповіді на запитання членів комісії незадовільні; оформлення не відповідає вимогам;

F «Незадовільно» 1-34 Робота не подана до захисту або студент не здатний самостійно засвоїти програмний матеріал.

У разі, якщо студент не задоволений результатами захисту кваліфікаційної роботи, він має право подати апеляцію. Порядок подачі апеляції визначається відповідно до діючого в НУВГП на момент оскарження.

Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційних комісій <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ТА ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні:

1. Бедан В. Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій : для студентів-психологів факультету психології, політології та соціології. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 102 с.
2. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підруч. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
3. Колтунович Т., Чапак Я. Соціально-психологічні експерименти : навчальний посібник. Чернівці : Ченівец. нац. ун-т ім Ю. Федьковича, 2022.
4. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 360 с.
5. Малхазов О. Р. Експериментальна психологія : практичний посібник. Київ : Талком, 2020. 321 с.

Додаткові:

6. Загальні вимоги до оформлення наукового звіту, статті, тез, курсової та дипломної робіт. *Бюлетень ВАК України*. 2007. № 6. С. 9–17.
7. Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти / С. Е. Сардак, І. О. Стебляк, А. О. Сімахова, В. О. Гришкін, В. І. Саричев та ін. Дніпро : ДНУ ім. О. Гончара ФМЕ кафедра ЕУНГ, 2018. 36 с.
8. Мослюченко А. Г. Кваліфікаційна робота : науково-методичний посібник. Київ : КВП, 2019.
9. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості : підручник. Київ : ЦУЛ, 2019. 96 с.
10. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Дніпро : ДГУ, 2018. 103 с.
11. Сергієнко Л. П. Основи наукових досліджень у психології : кваліфікаційні та дипломні роботи : навч. посіб. Київ : Професіонал, 2019. 240 с. (Майстерня психолога).
12. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підруч. 2-е вид. переробл. і доп. Київ : Знання, 2017. 317 с.
13. Тулайдан В. Г. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2017. 105 с.

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <https://nuwm.edu.ua/telefonnyi-dovidnyk/item/biblioteka>
3. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном. URL: <https://osvita.ua/>
4. Вища освіта. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
5. Наукометричні бази НУВГП <https://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/naukometrychni-bazy>
6. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, вул. О. Борисенка, 6). URL: <http://www.lib.rv.ua/>
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська,44). URL: <http://www.cbc.rv.ua> .
8. Стандарт вищої освіти зі спеціальності С4 «Психологія». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053-psikhologiya-mag.pdf>

Приклад титульної сторінки звіту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

РОЗШИРЕННЯ САМОСВІДОМОСТІ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ТВОРЧОГО
САМОВИРАЖЕННЯ

Студентка _ курсу групи Пз-61м
Спеціальності С4 «Психологія»
Дейнека Олена Володимирівна

Науковий керівник: кандидат
педагогічних наук, доцент кафедри суспільних
дисциплін

Сокаль Валентина Анатоліївна

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____

Підпис П.І.П.

Підпис П.І.П.

Підпис П.І.П.

Рівне 202_

ЗМІСТ

ВСТУП	стор.
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ.....	стор.
1.1	стор.
1.2	стор.
1.3	стор.
Висновок до 1 розділу	стор.
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ....	.стор.
2.1	стор.
2.2	стор.
2.3	стор.
Висновок до 2 розділу	стор.
РОЗДІЛ 3 ПРОГРАМА ПСИХОКОРЕКЦІЇ...	стор.
3.1	стор.
3.2	стор.
3.3	стор.
Висновок до 3 розділу	стор.
ВИСНОВКИ	стор.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	стор.
ДОДАТКИ	стор.